

**NEW COMPETITION RULES INTRODUCED IN THE SPORT OF
TAEKWONDO WT TAEKWONDO WT SPORT TURIGA KIRITILGAN
YANGI RAQOBAT QOIDALARI**

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy Universiteti

Talaba: Ergasheva Muxlisa G'ulomjon qizi

Tel: +998919440504

m.g.ergashova@mail.ru

Talaba: Otaqulov murodjon Nizomjon o'g'li

Tel: +998911023202

M.Otaqulov@mail.ru

Abstract: This article discusses several changes to the rules of the competition, new competition rules in the sport of taekwondo, as part of the World Taekwondo General Assembly's commitment to ensure the success of taekwondo and to attract as much of its global science base as possible. These changes bring great changes and conveniences to the sport of Taekwondo and make great contributions to the further development of Taekwondo.

Annotatsiya: Ushbu maqolada Jahon Taekvondo Bosh assambleyasi taekvondoning g'olib bo'lishini ta'minlash va uning global fan bazasini iloji boricha ko'proq jalb qilish bo'yicha o'z majburiyatlarini bajarish doirasida tanlov qoidalariga bir nechta o'zgarishlar, taekwondo sport turidagi yangi musobaqa qoidalarini haqida so'z yuritiladi. Bu o'zgartirishlar Taekwondo sport turiga juda katta o'zgartirishlar va qulayliklar olib kelmoqda va taekwondoni yanada rivojlanishiga ulkan hissalar qo'shmoqda.

Key words: Rules, referee, boundary line, rounds, training, competitions, discipline, cooperation.

Kalit soʻzlar: Qonun-qoidalar, gamjeomlar, hakam, chegara chizigʻi, rauntlar, trenirovka, musobaqalar, intizomlik, hamjihatlik.

KIRISH

Musobaqalar oʻquv trenirovka ishining davomi hisoblanadi. Ular sportchi bilan murabbiyni sermashaqqat ishiga yakun yasaydi. Musobaqalar qatnashchilarini har xil tayyorgarligi darajasini aniqlashga yordam beradi, texnik va taktik takomillashishni ragʻbatlantiradi. Musobaqalarda qatnashish jarayonida oʻyinчилarda intizomlik, hamjihatlik, oʻzining manfaatlarini jamoa manfaatlariga boʻysundirish va oʻzining ustidan boshqara bilishni, gʻalaba qozonishda tirishqoqlik va kuchli irodani, jamoa oldidaga ma'suliyat hislarini tarbiyalaydi.

ASOSIY QISM

Hammamet, Tunis – Jahon Taekvondo Bosh assambleyasi 5 aprel kuni taekvondoning gʻolib boʻlishini taʼminlash va uning global fan bazasini iloji boricha koʻproq jalb qilish boʻyicha oʻz majburiyatlarini bajarish doirasida tanlov qoidalariga bir nechta oʻzgarishlarni bir ovozdan tasdiqladi.

Buenos-Ayres 2018 Yoshlar Olimpiadasi va Hammamet 2018 Jahon Taekvondo yoshlar chempionati uchun Taekvondo boʻyicha jahon chempionatining saralash bosqichi oldidan Tunisning Hammamet shahrida boʻlib oʻtdi. Raqobat intensivligini oshirish va sportchi xavfsizligini taʼminlash uchun tasdiqlangan qoida oʻzgaradi, jumladan:

Magistral himoyachiga tegishli tirgak hozir toʻrtta ochko boʻlib, hozirgi kunga kelib beshta ochko mavjud.

Agar sportchining chegara chizigʻidan tashqarida bir oyogʻi boʻlsa, hozirda gamjeom chiqarilishi mumkin va hakamlar kurashga qoʻshilmagan sportchilarga

gamjeom berishdan oldin besh soniya kutishadi. Muqobil oyoq uslubini qo'llash ham gamjeomga olib keladi.

Tasodifiy tanlangan sportchilar uchun tarozi musobaqadan ikki soat oldin o'tkaziladi. Sportchilar tanlov uchun vazn toifasining 5% miqdorida bo'lishi kerak. Ushbu yangi vazn musobaqa oldidan bir kun oldin universal vaznga qo'shimcha ravishda amalga oshiriladi va sportchilarni og'irlik darajasini xavfli ravishda yo'qotishdan himoya qiladi.

Oltin nuqta aylanmasi Oltin davrga aylantirildi. Olimlar endi oldingi qoidalar bo'yicha bir nuqtadan farqli o'laroq, oltin to'rda ikki ochko olishlari shart.

Oltin Turning g'olib bo'lmasa, g'olib quyidagicha tartibda e'lon qilinadi: kimga qarshi zarba berishga erishgan bo'lsa, eng ko'p ro'yxatdan o'tgan xitlarni qilgan, oldingi uch turda eng ko'p yutgan sportchi, va to'rt turda kam gamjeoms olgan sportchi.

Qoidalarining o'zgarishi birinchi marta 2018 yil 1 iyunda Rimda bo'lib o'tadigan Jahon Taekvondo Grand Prix seriyasidagi 1-bosqichda amalga oshiriladi. Butunjahon Taekvondoning prezidenti Chungwon Chou, Bosh Assambleyani ta'qib qilgan holda shunday dedi:

“Bugungi Bosh Assambleya juda muvaffaqiyatli o'tdi. Butun dunyodan a'zolarimiz milliy assotsiatsiyalari (MNAlar) bilan uchrashish va biz erishgan buyuk ishlarga qarash va sportimizni yaxshilash yo'llarini kutish har doim mamnuniyat bag'ishlaydi. Bu yil rivojlanish va yoshlarga qaratiladi. Biz MNAlarimizga taekvondo maydonlarini kengaytirish va ularning yuqori darajadagi sportchilarini kuchaytirishga yordam beramiz. Yoshlarga murojaat qilish – bu yosh avlodni taekvondo mashg'ulotiga jalb etmasak, taekvondoning kelajagi yo'q. Biz bugun tasdiqlagan qoidalar taekvondoning doimiy ravishda evolyutsiyasida iloji boricha jozibadorligini ta'minlash uchun muhim qadamdir.

Raqobat qoidalariga kiritilgan o'zgartirishlar bilan bir qatorda, “I darajali” va “II darajali” a'zolar uchun MNA-larga nisbatan “to'liq a'zolar” va “yo'qotilgan a'zolar” so'zlarini o'zgartirishi ma'qullandi. I bosqich a'zolari Bosh Assambleyada ovoz berish

huquqiga ega va barcha rasmiy Taekvondo tadbirlarida ishtirok etish huquqiga ega. I darajali I MNAlar moliyaviy yoki chempionatning ishtirok etish talablarini bajarmasalar, II darajaga kamaytiriladi. Ikkinchi bosqich a'zolarining majlislarda, masalan, Bosh assambleya ovoz berish huquqiga ega emas, lekin ular barcha rasmiy WT tadbirlarida ishtirok etish huquqini saqlab qoladilar.

Bosh assambleyada 2017 yil 3 oktyabrda 86 yoshida vafot etgan Jahon Taekvondo prezidenti Doktor Unyong Kimni xotirlash marosimi bo'lib o'tdi.

Prezident Chou shuningdek, birinchi Tunis taekvondo ustasi va birinchi Tunis milliy yordamchisi murabbiyi va birinchi texnik maslahatchi bo'lgan Master Houssine Ounifga ham minnatdorlik izhor etdi. Master Houssine Ounifi 1970-yillarda taekvondoni Tunisga olib chiqqan va mamlakatdagi taekvondoning rivojlanishiga katta hissa qo'shgan koreys ustasi Eun Xo Xongning talabasi bo'lgan. Afsuski, Master Ounli 2016 yil mart oyida vafot etdi va shuning uchun Bosh Assambleya davrida onasi Mabrouka Ounifga blyashka topshirildi.

Shuningdek, Taekvondoning butun jahon taomlari orqali xavfsiz sportni ta'minlash va sportni rivojlantirish uchun Hammamet deklaratsiyasi taqdim etildi. Jahon Taekvondoning xavfsiz sportga bo'lgan sadoqati, sportchining xavfsizligi bo'yicha MNKning rivojlanish sessiyasini, shuningdek, milliy miqyosdagi operatsiyalarni va hodisalarni o'tkazishda mezbonlik qilish orqali kuchaytirildi.

XULOSA

Sport mashg'ulotlari tamoyillari mashg'ulot jarayonini oqilona qurishning eng muhim pedagogik qoidalari bo'lib, unda ilmiy ma'lumotlar va murabbiylikning ilg'or amaliy tajribasi sintezlanadi. Mumkin bo'lgan maksimal yutuqlarga, chuqur ixtisoslashuvga va individuallashtirishga e'tibor qarating. Agar jismoniy mashqlarni sport maqsadlarisiz qo'llashda faqat ma'lum, cheksiz mumkin bo'lgan yutuq darajasi amalga oshirilsa, sport mashg'ulotlari uchun maksimal darajada aniq e'tibor berish odatiy holdir. Va bu maksimal individual ravishda har xil bo'lsa-da, har bir kishi sportni takomillashtirish yo'lida imkon qadar uzoqqa borishga intilishi tabiiydir. Sport yutuqlari,

albatta, o'z-o'zidan emas, balki qobiliyat va mahoratni rivojlantirishning o'ziga xos ko'rsatkichlari sifatida muhimdir.

ADABIYOTLAR

1. Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. Теория и методика физического воспитания и спорта: учебное пособие для студ.высш.учеб.завед. – М.: Академия, 2004. – 480 с.
2. Хозяинов Г.И., Кузьмина Н.В., Варфоломеева Л.Е. Акмеология физической культуры и спорта: учебное пособие для студ.высш.учеб.завед. – Академия, 2007. – 208 с.
3. Барчуков И.С., Нестеров А.А. Физическая культура и спорт: методология, теория, практика: учебное пособие для студ.высш.учеб.завед. – М.: Академия, 2006. – 528 с.
4. Туревский И.М., Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. Самостоятельная работа студентов факультетов физической культуры по дисциплинам предметной подготовки: учебное пособие для студ.высш.учеб.завед. – М.: Академия, 2003. – 320 с.
5. Матвеев Л.П. Теория и методика физической культуры: учеб. для интов. физ. культуры. – М.: Физкультура и спорт, 1991. – 543 с.